

byla-li alespoň nějakého nákladu ušetřena. Otázku tuto jest odpověděti záporně. Jest sice pravda, že se dostalo straně žalované »lepšího zajištění«, t. j. auto, jež bylo zárukou pro zaplacení nedoplatku kupní ceny, mělo, byvši opraveno, větší hodnotu, než auto poškozené a slibovalo tak případnou možnost majetkového prospěchu, kdyby se ho mělo použít k vydobytí nedoplatku kupní ceny, skutečný majetkový prospěch v době přítomné však tu nebyl. Nebyl totiž zvýšen majetek žalované a také nebylo nic ušetřeno, co by byla jinak žalovaná strana musila vynaložiti. Náklad na opravu žalovanou eventuálně učiněný byl by znamenal, že vedle nedoplatku kupní ceny, jež byla výhradou vlastnictví k autu kryta, musí opravené auto krýti ještě náklady na opravu, takže v pravdě nešlo by o majetkový prospěch strany žalované, ježto »lepší zajištění« takto vyváženo by bylo vlastní obětí zajištěného, t. j. strany žalované. Pochybil proto odvolací soud, maje za to, že se opravou dostal žalované straně majetkový užitek a že ve smyslu § 1041 obč. zák. jest žalobní nárok odůvodněn.

Čís. 13791.

Vystupuje-li z veřejné obchodní společnosti o dvou společnících jeden společník, nelze vůbec zapsati do rejstříku jeho vystoupení, nýbrž zrušení společnosti.

(Rozh. ze dne 21. září 1934, Rv II 668/32.)

Veřejnou obchodní společnost P. a K. tvořili Šalomon K. a Alfred P. Mezi společníky došlo k dohodě, podle níž měl Alfred P. převzít obchodně společenskou firmu se všemi aktivy a pasivy, kdežto Šalomon K. měl obdržeti auto. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se Šalomon K. na Alfredu P-ovi, by žalovaný byl uznán povinným dáti souhlas k výmazu Šalomona K-a jako veřejného společníka protokolované firmy P. a K. z obchodního rejstříku a za tím účelem podepsati legalisovanou žádost ku provedení této změny v obchodním rejstříku, jinak že se provede výmaz veřejného společníka Šalomona K-a z prot. firmy P. a K. na základě rozsudku. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, odvolací soud žalobu zamítl. **Důvody:** Při zrušení veřejné společnosti, sestávající ze dvou společníků, mohou nastati tyto případy: a) Veřejní společníci se vypořádali o jmění společenském a firma má zaniknouti. V tom případě není třeba likvidace a tu kromě oznámení o zrušení společnosti, které může učiniti i jeden společník, mají oba společníci ohlásiti ihned též zánik firmy (čl. 129, 25 obch. zák.). b) Společníci se spolu nevypořádali o společenském jmění a likvidují. V tomto případě mají oba ohlásiti zároveň též likvidátory (čl. 129, 135 obch. zák.), neboť zápis likvidace nemůže se státi bez ustanovení likvidátorů a zapsání likvidační firmy (rozh. býv. nejv. soudu ve Vídni ze dne 26. června 1883 čís. 7586 sbírka Adler-Clemens čís. 1091). c) Společníci se vypořádali tak, že jeden z nich převzal aktiva a pasiva a povede závod jako jediný majetník pod dosavadní firmou, k čemuž druhý společník, jehož jméno je ve firmě, musí dáti výslovné svolení (čl. 24, 22 obch. zák.). V tomto pří-

padě mají oba společníci ohlásiti zrušení společnosti a že je nadále jediný majitel (čl. 129, 19, 22, 24). d) Společníci se vypořádali tak, že jeden z nich převzal aktiva a pasiva, povede závod jako jediný majetník pod svým jménem neb pod novou firmou. V tomto případě mají oba společníci ohlásiti zrušení společnosti a zánik firmy. Ke všem těmto případům se podotýká, že zrušení společnosti a zánik firmy jsou dva různé pojmy, neboť zrušení společnosti nemusí míti v zápětí zánik firmy a mezi zrušením veřejné společnosti a zánikem firmy musí nastati buďto vypořádání obou společníků o společenském jmění nebo likvidace. Zrušení společnosti může opověděti do rejstříku jen jeden společník, kdežto vypořádání o jmění společenském, likvidaci, zánik firmy nebo její vedení pod jedním majitelem musí ohlásiti oba společníci. Podle žalobcova udání byla v době vydání napadeného rozsudku společnost zapsána jako zrušená v likvidaci bez stanovení likvidátorů. Vystoupení společníka z veřejné společnosti již zrušené a v likvidaci nemůže býti ve smyslu čl. 12 obch. zák. zapsáno do obchodního rejstříku (rozh. nejv. s. čís. 8754). Než k tomu není ani třeba v souzeném případě poukazovati, neboť jde o veřejnou společnost o dvou společnicích a, vystoupí-li z takové společnosti jeden společník, nelze vůbec zapsati do rejstříku jeho vystoupení, nýbrž zrušení společnosti (rozh. býv. nejv. s. ve Vídni ze dne 18. září 1894 čís. 8462, Adler-Clemens čís. 1802). Je proto žalobní prosba, kterou se žalobce domáhá toho, aby byl vymazán z této jen dvoučlenné veřejné společnosti, neproveditelná a nezákonná.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Odvolací soud posoudil věc po právní stránce v podstatě správně. Obzvláště jest přisvědčiti jeho právnímu názoru, že, vystoupí-li z veřejné obchodní společnosti o dvou společnicích jeden společník, nelze vůbec zapsati do rejstříku jeho vystoupení, nýbrž zrušení společnosti a že je proto žalobní prosba neproveditelná a nezákonná, neboť společnost o jednom členu jest pojmově nemožná. Nesejde proto na tom, že se žalovaný zavázal dáti souhlas k výmazu žalobce jako veřejného společníka z obchodního rejstříku a podepsati mu za tím účelem legalisovanou žádost, a nesejde ani na tom, zda dovolatel zamýšlí podati příslušnou opověď u rejstříkového soudu ihned, či později, neboť nelze seznati, že by se později stal zápis dovolatelem zamýšlený možným. Dovolatel připouští, že společnost byla zrušena a že její zrušení bylo zapsáno do obchodního rejstříku. Stala-li se skutečně mezi stranami dohoda o majetkových poměrech, neměla ovšem býti zapsána likvidace společnosti, avšak tato okolnost jest pro řešení tohoto sporu bezpodstatná, a netřeba se proto zabývati otázkou, zda vystoupení společníka z veřejné společnosti již zrušené a v likvidaci může býti zapsáno do obchodního rejstříku. Marně se dovolává žalobce ustanovení čl. 24 obch. zák., neboť ten vůbec nestanoví povinnost k výmazu vystoupivšího společníka z obchodního rejstříku. Otázku nadhozenou dovolatelem, jakým způsobem lze provésti dohodu stran v obchodním rejstříku, netřeba řešiti v tomto sporu.